

Vergaderjaar 2017–2018

25 124

Nieuwe infrastructuur mobiele communicatie (C2000)

Nr. 91

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 september 2018

Met mijn brief van 26 april jl. heb ik uw Kamer geïnformeerd over de vernieuwing van C2000 (Kamerstuk 25 124, nr. 89). Vervolgens heb ik de vragen van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid naar aanleiding van deze brief beantwoord bij brief van 5 juli 2018 (Kamerstuk 25 124, nr. 90). Met deze brief informeer ik uw Kamer over de stand van zaken rondom de vernieuwing van het systeem. Tevens maak ik van de gelegenheid gebruik u te informeren over een aantal andere ontwikkelingen op het meldkamerdomein, onder meer de stand van zaken op het terrein van de realisatie van nieuwe meldkamers.

1. Vernieuwing C2000

1.1 Stand van zaken

De afgelopen maanden is sprake van tegenvallende resultaten in de testfase. Om die reden acht ik de beoogde migratie van het spraaknetwerk van C2000 eind 2018 niet verantwoord. Ik licht dit hieronder toe.

Aan het begin van dit jaar is bij de vernieuwing van C2000 gekozen voor een alternatieve migratiestrategie. De onderlinge afhankelijkheden tussen de drie delen van het systeem zijn geminimaliseerd. De vernieuwing van het pager-netwerk, het spraaknetwerk en het radiobediensysteem zijn aldus ontvlochten. Begin februari 2018 heb ik uw Kamer geïnformeerd over de daarmee samenhangende nieuwe, gefaseerde planning.¹ De migratie van het pager-netwerk heeft inmiddels conform planning afgelopen juni 2018 plaatsgevonden. De migratie van het spraaknetwerk stond gepland voor aankomend najaar.

¹ Kamerstuk 25 124, nr. 88.

Ik heb in juni 2018 het Bureau Gateway opdracht gegeven om een review uit te voeren om te bezien of de aanpak in het nieuwe migratiescenario voldoende zeker stelt dat de migratie naar het nieuwe C2000-spraaknetwerk voor portofoons en mobilofoons in 2018 wordt gerealiseerd. Dit reviewteam was van mening dat de gekozen programma aanpak een succesvolle migratie optimaal zou faciliteren. Het reviewteam heeft een aantal aanbevelingen gedaan die inmiddels zijn opgevolgd in het programma Implementatie vernieuwing 2000 (IVC). De bevindingen van het Reviewteam van Bureau Gateway heb ik voor de zomer aan uw Kamer toegestuurd (Bijlage bij *Kamerstuk 25 124, nr. 90*).

In de afgelopen maanden is bij de leiding van het programma IVC en de externe testinstantie in toenemende mate zorg ontstaan of de leveranciers binnen de afgesproken planning voor de vernieuwing van het spraaknetwerk voldoende voortgang zouden realiseren. Het resultaat van een aantal integratie- en bedrijfstesten was onvoldoende, waardoor de kans op het tijdig opleveren van het systeem sterk afnam. Hoewel een ander resultaat wenselijk was geweest, is het niet ongebruikelijk bij een technische vernieuwing van deze omvang en inherente complexiteit dat testen kunnen leiden tot nieuwe, op zichzelf op te lossen, technische problemen. Dit is ook een van de redenen dat er gedurende het gehele traject gebruik wordt gemaakt van een externe, onafhankelijke testinstantie.

De ontstane vertraging heeft gevolgen voor de geplande migratie naar het vernieuwde spraaknetwerk in het najaar van 2018. Alleen door het schrappen van een aantal cruciale processtappen in het vervolgtraject, zoals de uitvoering van een pilot voor de migratie en de uitvoering van gebruikersacceptatietesten, zou de migratie nog dit najaar kunnen plaatsvinden. Dit is besproken met vertegenwoordigers van de operationele diensten (Politie, Brandweer, Ambulance en Koninklijke Marechaussee). Zij nemen het standpunt in dat vanuit het oogpunt van robuustheid en betrouwbaarheid van het systeem als geheel gekozen moet worden voor het minst risicovolle perspectief: om de veiligheid van hulpverleners en burgers te waarborgen, hebben zij geadviseerd voldoende tijd te nemen om het nieuwe netwerk te vervolmaken en testen.

Deze adviezen onderschrijf ik. Zij sterken mij in de opvatting dat aansturen op een migratie met niet volledige inachtnaam van alle processtappen zoals een pilot niet verantwoord is – en daarmee migratie in de laatste maanden van 2018 niet verantwoord is. Het streven naar een migratiedatum eind 2018 mag niet zwaarder wegen dan de belangen van robuustheid en betrouwbaarheid van het communicatiesysteem, en de veiligheid van hulpverleners en hulpbehoevende burgers.

1.2 Gevolgen van uitstel voor de migratie

Het optreden van deze vertraging laat onverlet dat er, zowel vanuit IVC, als vanuit de onafhankelijke testinstantie Valori, en de operationele kolommen, voldoende vertrouwen is in de technische kwaliteit van hetgeen geleverd wordt. Dit biedt mij, in combinatie met de bevindingen van de Gateway Review van afgelopen juni en de eerder uitgevoerde architectuurinspectie door Xebia, voldoende vertrouwen in het vermogen van de leveranciers om binnen afzienbare termijn een technisch werkend product van goede kwaliteit op te leveren.

Dat neemt niet weg dat het niet halen van de planning door de leveranciers ook voor mij aanleiding is tot extra aandacht. Ik heb het programma IVC gevraagd om de al ingezette geïntensiveerde controle op de leveran-

ciers voort te zetten en alles te doen wat nodig is om in elk geval nog in dit jaar te komen tot een technisch werkend product. Nog voor het einde van dit jaar kan er aldus een nieuw besluit worden genomen over een nieuw in te plannen migratiedatum. Deze datum zal tot stand komen in overleg met de operationele diensten, waarbij een zorgvuldige afweging zal plaatsvinden tussen alle betrokken belangen. Ik vraag Valori als onafhankelijke testinstantie om de voorgestelde planning te valideren.

Daarnaast vind ik het van belang dat het gebruikersveld zich al in dit jaar door middel van een uitgebreidere pilot voor kan bereiden op de komende migratie. Mijn voornemen is om deze pilot nog dit jaar te laten plaatsvinden. Vanzelfsprekend zal ik uw Kamer hierover informeren, desgewenst ook middels een technische briefing.²

1.3 Overige gevolgen en financiële gevolgen

Het uitstel van de migratie heeft gevolgen voor het langer gebruiken van het bestaande netwerk, en een aantal andere processen, die met de migratie samenhangen.

Het bestaande netwerk gedraagt zich stabiel en er is geen aanleiding om te verwachten dat dit zal veranderen vanaf januari 2019. In de brief van 5 juli jl. ben ik hier uitgebreid op ingegaan. Vanaf 1 januari 2019 zal het onderhoud aan het bestaande netwerk door Nokia worden uitgevoerd, in samenwerking met Koning en Hartman, een partij die al vanaf de start van C2000 op verschillende wijzen betrokken is bij het huidige systeem en ook het onderhoud op het nieuwe systeem zal gaan uitvoeren.

Het uitstel van de migratie heeft ook gevolgen voor de voortgang van de samenvoeging van meldkamers. Dit raakt voornamelijk de nieuwe meldkamers in Haarlem en Den Bosch. De infrastructuur van deze nieuwe meldkamers is reeds ingericht op het nieuwe C2000 systeem. De precieze gevolgen van de latere C2000 migratie zullen door de politie in kaart worden gebracht.

In de brieven van april en juli ben ik uitgebreid ingegaan op de financiële kant van de vernieuwing. Graag verwijs ik hiernaar (*Kamerstuk 25 124, nrs. 89 en 90*).

Het uitstel van de migratie leidt tot kosten voor het langer gebruik maken van het huidige C2000 systeem. Hiernaast heeft dit tot gevolg dat de onderhoudskosten, maar ook de besparingen die gerealiseerd zullen worden met het nieuwe systeem, later zullen optreden. Ten slotte kan dit leiden tot extra kosten om de te sluiten meldkamerlocaties in het kader van de voornoemde samenvoeging langer operationeel te houden. Naar het zich thans laat aanzien kunnen deze uitgaven evenwel binnen het beschikbare C2000 budget worden opgevangen.

1.4 Advies van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten

In Uw Kamer is aan de orde gekomen in hoeverre het feit dat een Duitse dochteronderneming van een Chinese aandeelhouder betrokken is bij de vernieuwing van het C2000-communicatiesysteem leidt tot specifieke risico's met betrekking tot sabotage van het systeem door een vreemde mogendheid.³

² Als vervolg op de eerdere technische briefing van 21 november 2017 waarin ik de vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid een nadere toelichting op de vernieuwing van C2000 heb gegeven.

³ *Kamerstuk 25 124, nr. 90, p. 11 e.v.*

Hierop heb ik aangegeven dat ik de veiligheid van de systemen die gebruikt worden goed in de gaten houd en aandacht heb voor ontwikkelingen in technologieën en kwetsbaarheden daarin. Dit doe ik overigens reeds vanaf het begin van de vernieuwing van C2000.

Gelet op de vragen die zijn gerezen door de betrokkenheid van een Chinese aandeelhouder heb ik Xebia gevraagd om een security audit uit te voeren op de technische ICT-oplossing die Hytera als onderdeel van de vernieuwing van C2000 realiseert. Daarnaast ben ik in gesprek met het Nationaal Bureau Verbindingsbeveiliging (NBV) van de AIVD om mij hierover te adviseren. Ik zal passende maatregelen nemen wanneer daartoe aanleiding is.

2. Nieuwe meldkamers

2.1 Uitwerkingskader meldkamer

In mijn brief van 26 april jl. heb ik u geïnformeerd dat met vertegenwoordigers van alle partijen overeenstemming is bereikt over het Uitwerkingskader meldkamer als vervolg op de gemaakte afspraken in het Transitieakkoord voor de meldkamers. Het uitwerkingskader is inmiddels aan alle partijen ter bevestiging van de gemaakte afspraken toegezonden. Verder heb ik de overeengekomen financiële overdracht van middelen voor het beheer met alle partijen afgestemd en opgenomen in de ontwerpbegroting 2019 van mijn ministerie.

2.2 Wijzigingswet meldkamers

In maart jl. is het concept van de Wijzigingswet meldkamers ter consultatie voorgelegd. Dit wetsvoorstel vormt de basis voor de nieuwe inrichting van het meldkamerdomein. Uit de reacties blijkt dat het voorstel op draagvlak kan rekenen in het veld. Het wetsvoorstel is inmiddels ter advisering aanhangig gemaakt bij de Afdeling advisering van de Raad van State en zal naar verwachting aan het einde van 2018 worden aangeboden aan de Tweede Kamer.

2.3 Voortgang samenvoegingen

Samenvoegingen van meldkamers onder aansturing van de veiligheidsregio's gaan gestaag verder. Inmiddels zijn vijf van de beoogde tien locaties samengevoegd (Maastricht, Drachten, Amsterdam, Den Haag, Rotterdam). De samenvoegingen in Den Bosch en Haarlem stonden gepland voor eind dit jaar en begin volgend jaar, maar, zoals ik hierboven reeds heb aangegeven, zullen eerst de gevolgen van het uitstellen van de migratie van C2000 in kaart worden gebracht.

De overige drie (Bergen op Zoom, Hilversum en Apeldoorn) bevinden zich in de voorbereidingsfase. De gevolgen van het uitstel van de invoering van C2000 op de planning zal nog nader moeten worden uitgewerkt.

2.4 Onderzoek werkwijze meldkamer

Op basis van bovengenoemde afspraken is tevens voor de zomer gestart met onderzoek naar de wijze waarop burgers in een noodsituatie het beste geholpen kunnen worden. In dit onderzoek wordt nadrukkelijk ook gekeken welke andere informatie- en communicatie vormen er in de nabije en verdere toekomst mogelijk zijn. De resultaten van dit onderzoek zijn naar verwachting medio 2019 beschikbaar en kunnen worden betrokken bij het verder ontwikkelen van de gezamenlijke werkwijzen in de meldkamers.

Ten slotte merk ik nog op dat de Inspectie Justitie en Veiligheid inmiddels de afronding van het onderzoek naar de continuïteit van de meldkamers nadert. Ik verwacht u dit onderzoek aan het begin van 2019 te kunnen toezenden.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus